

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB17

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB17", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 23*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Anne Mette Hansen; Johnny Kondrup, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2006, s. 127. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb17-txt-shoot-id72c86595-f0b9-4c71-a4a3-c42a069876b8.pdf> (tilgået 30. april 2024)

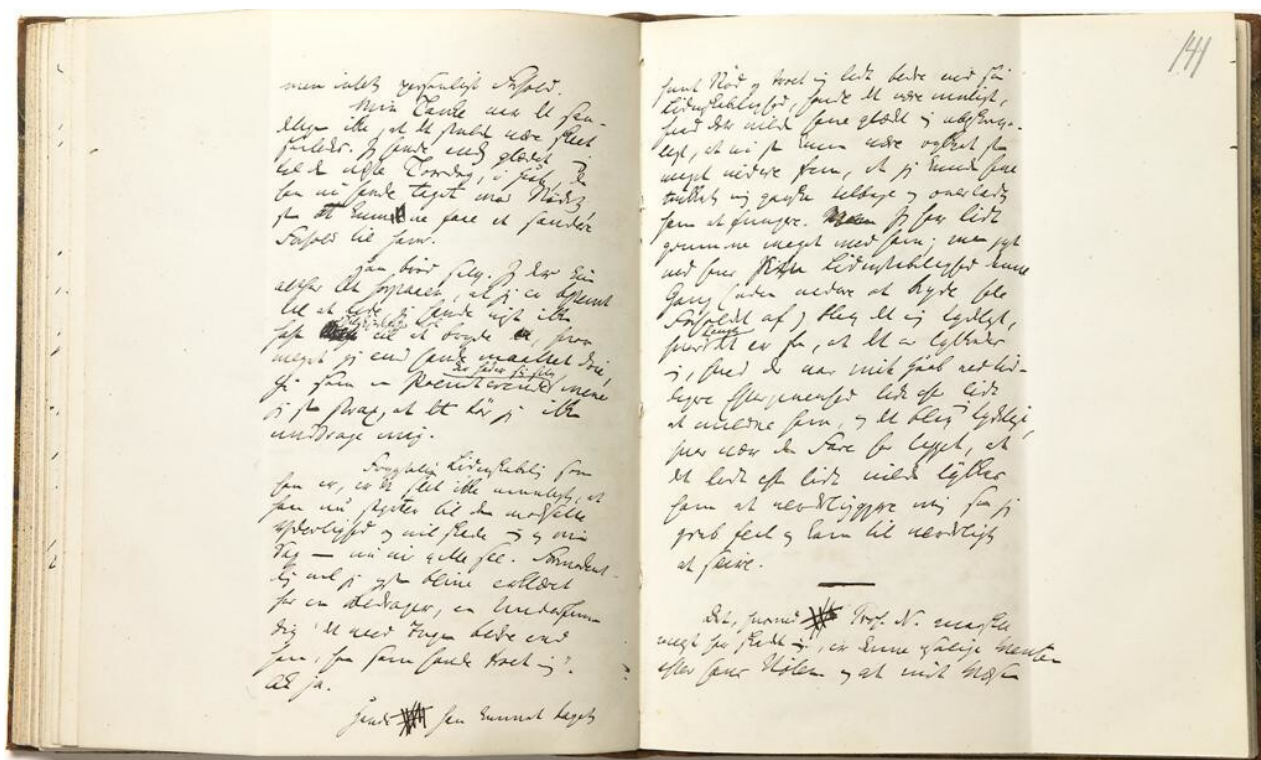
Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 23

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Angaaende Prof.Nielsen

Tungsindig og i megen Frygt og Bæven som jeg altid [er], havde jeg tænkt mig dog at skrive ham et Par Ord til, som gjorde det muligt at bringe Forholdet istand igjen.

Men nei, det er urigtigt. Jeg bør være glad ved at jeg fik Skilsmissebrevet. Hans sandselige Styrke tildeels ogsaa en vis Raahed og en frygtelig Lidenskabelighed er hvad der kun kan blive mig til Plage i et personligt Forhold. Blot det, at hvis jeg nu skrev ham til et Par Ord, at han saa - og derpaa har jeg jo havt Exempler - blot fordi han veed, at jeg tungsindig og religieust ønsker Afgjørelse, at han saa kunde faae i Sinde at beholde Billeten maaskee i længere Tid uden engang at lade mig vide, om han har faaet den. Alene det er nok til at vise en Grund-Forskjellighed. Forresten holder jeg af ham, vil med Fornøjelse see ham og tale med ham, anerkjender hvad Dygtighed han har -

8. Journalen NB17, s. [140]-141, med en del af en længere optegnelse, NB17:76. De slettede dobbeltkors viser, at SK to gange har villet afslutte optegnelsen, men alligevel har videreført den

men intet personligt Forhold.

Min Tanke var det sandeligen ikke, at det skulde være skeet saaledes. Jeg havde endog glædet mig til den næste Torsdag, i Haab, da han nu havde taget mod Stødet, saa at kunne faae et sandere Forhold til ham.

Han brød selv. Jeg der kun altfor let forstaaer, at jeg

er bestemt til at lide, jeg havde vist ikke haft Selvkjerlighed nok til at bryde, hvor meget jeg end havde maattet døie, thi som en Poeniterende der hader sig selv mener jeg saa strax, at det tør jeg ikke unddrage mig.

Frygtelig Lidenskabelig som han er, er det slet ikke umuligt, at han nu styrter til den modsatte Yderlighed og vil skade mig og min Sag – nu vi ville see. Formodentlig vil jeg ogsaa blive erklæret for en Bedrager, en Underfundig »det veed Ingen bedre end han, han som havde troet mig«. Ak ja.

Havde han kunnet taget * hiint Stød og troet mig lidt bedre end sin Lidenskabelighed, havde det være[t] muligt, hvad der vilde have glædet mig ubeskriveligt, at vi saa kunne være rykket saa meget videre frem, at jeg kunde have trukket mig ganske tilbage og overladt ham at fungere. Jeg har lidt grumme meget med ham; men just ved hans Lidenskabelighed denne Gang (uden videre at bryde hele Forholdet af) blev det mig tydeligt, hvor langt det er fra, at det er lykkedes mig, hvad der var mit Haab ved tidligere Eftergivenhed lidt efter lidt at mildne ham, og det blev mig tydeligt, hvor nær den Fare har ligget, at det lidt efter lidt vilde lykkes ham at verdsliggjøre mig saa jeg greb feil og kom til verdsligt at seire.

Det, hvorved Prof. N. maaskee meest har skadet mig, er denne usalige Venten efter hans Nølen og at mit Væsen er blevet berørt af dette Sinkerie der er hans Styrke. Jeg har holdt min uhyre Fart an i 1½ Aar – og ventet – og forgjeves: frygteligt. Ligefrem, directe sige ham hvad han skulde gjøre, hvor hans Qvalitet ligger kan jeg ikke forsvare, saa er jeg altereret. Indirecte naaes det ofte nok – men naar han saa handler, saa bliver hvad jeg privat har sagt saadan et lille Comma med ind i Raisonements, ogsaa Det som med Lapidar-Stiil skulde staae ene og eneste som det Afgjørende – og saa kunde han spare de to Bøger. O, hvis han havde været en Charakter! Dette eenfoldige Ord han kunde have sagt og belyst det Hele ogsaa den underfundige Conspiration mod mig her hjemme.

En Forestilling om min Sags Værd har han, men det er som meente han, at i Betragtning af Conjunctionernes ugunstige Beskaffenhed kunde man maaskee offentlig faae lidt bedre Kjøb naar en saa tillige er villig til privat at gjøre Cour til mig, næsten tilbedende, i hvilken Henseende han forresten ikke er uden Talent. Hans Verdslighed synes at sige ham: hvad vil han; jeg er dog, som han selv siger, den Kløgtigste paa Berget, saa bliver han dog vel nødt til at tage mod Budet. Vil

han ikke være fornøjet, saa er det nok muligt, at Det, han vil sige, er i en vis uendelig ophøiet Forstand sandt, men det er saa langt oppe, at Ingen her paa Berget kan gaae ind paa det, især naar det skal gaae ud over mig, der jo var den Eneste, som kunde afgive en Slags Melleminstants. Og saaledes er jeg sikkret.« Deraf vistnok den Verdslighedens Taktik han altid bruger, den eneste, han veed at bruge, thi personligt ligeoverfor mig siger han ikke Noget, men naar han bliver stødt – strax hedder det, han trækker sig tilbage. See det er Religieusitet!

Dog gjør det mig ondt; thi jeg havde dog haabet at faae et religieust Indtryk frem i ham. Med min Dom fra tidligere Tid om N., og med Viden om hvad Andre dømte om ham: var det jo dristigt vovet just at vælge ham. Men just Det (foruden mange andre Betingelser som vare der) har begeistret mig. Selv nu haaber jeg paa ham. Døde jeg idag, saa er jeg vis paa, at min Død vilde gribe og formilde ham saaledes, at han blev brugbar. Men det Verdslige i ham har store Kræfter, denne verdslige Betragtning, at han skulde være mig uundværlig o: s: v: o: s: v:. Dertil kommer nu, at han af Andre maa høre, at han da er gal, at han saaledes vil ofre sig for mig.

Vistnok forklarer han det nu som en Underfundighed af mig, at jeg først nu (da han dog har gjort det Meste, han hidtil har gjort, hvor Meget der end er mindre Heldigt) gjør Bebreidelsen; thi hvis jeg havde gjort den tidligere, saa var han vel strax sprunget fra, og havde slet Intet gjort. Dog er dette ikke Underfundighed, det har været mig Piinagtigt nok at holde ud saa længe forventende. Havde han imidlertid havt Taalmodighed til [at] ville forstaae, at det dog var velmeent hvad der blev sagt (om det end maaskee blev lidt bittert ved hans Heftighed, saa det hellere maatte være sagt hjemme paa mit Værelse, hvor Situationen er lidt anderledes), var han kommet næste Torsdag: saa havde der været avanceret Noget.^b Men ganske rigtigt, han sprang fra, og nu staaer vi der.

Mig, det troer jeg, mig er dog al denne Lidelse gavnlige, den prædisponerer til religieus Handling og helbreder for Digter-Springskhed, hvoraf jeg dog altid har havt Noget, medens det Gode deraf jo ogsaa har været det Ualmindelige hos mig.

b (Hvad jeg havde tænkt mig, var: enten at vove at paatage mig det Ansvar, at jeg ligefrem sagde ham, hvad han i det enkelte Tilfælde skulde gjøre, eller at gjøre mit Forhold til ham lige saa frit som det til Stilling fE: at vi engang imellem saaes, talte en passant ogsaa om Productiviteten men saa ikke videre. I Vrede ønskede jeg ikke at skilles fra ham, thi det er jo dog muligt, at min Maalestok er for stor, og at jeg forsaavidt kan gjøre ham Uret, om han end selv har bidraget til at denne Maalestok anlagdes.)